

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.003.02.2015

P/15/079

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/079 – Realizacja programu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Katarzyna Bielańska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93732 z 30 stycznia 2015 r., 2. Aleksandra Trojak, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93789 z 30 marca 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-4)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Myślenicach ¹ , ul. M. Reja 13, 32-400 Myślenice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Józef Tomal, Starosta Powiatu Myślenickiego (dowód: akta kontroli str. 5-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² realizację programu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”³ w powiecie myślenickim w latach 2010-2014. Projekt został zrealizowany efektywnie i skutecznie.

Powiat myślenicki prawidłowo przygotował się do realizacji projektu. Wzięły w nim udział wszystkie technika i zasadnicze szkoły zawodowe, dla których Powiat był organem prowadzącym. Na podstawie przeprowadzonych analiz zajęcia zostały dostosowane do branż i zawodów, w których kształciły szkoły zawodowe. Przyjęte do realizacji zadania były zgodne z zainteresowaniami uczniów oraz potrzebami rynku pracy. W okresie realizacji projektu w 6 zespołach⁴ wprowadzono 17 nowych kierunków kształcenia.

Całkowite koszty realizacji projektu w powiecie wynosiły 6 947,6 tys. zł⁵, co stanowiło ok. 5% łącznego budżetu projektu w województwie małopolskim. Koszty realizacji programów rozwojowych przypadające na poszczególne zespoły szkół wynosiły od 7% do 36%. Ogólny średni koszt udziału jednego uczestnika w projekcie do 31 grudnia 2014 r. wynosił 942 zł. W ramach programów rozwojowych szkół największe wydatki poniesiono na kursy podnoszące kwalifikacje oraz zakup wyposażenia.

W ramach programów rozwojowych szkół zorganizowano i przeprowadzono takie zadania jak kursy kwalifikacyjne, zajęcia z doradztwa zawodowego, staże-wizyty zawodoznawcze. Według stanu na 31 grudnia 2014 r. wzięło w nich udział 7 334 uczestników⁶, w tym 3 089 kobiet i 4 245 mężczyzn⁷. Uczniowie uczestniczyli także w zadaniu „Współpraca ponadnarodowa”. Dla 6 zespołów szkół zakupiono nowoczesny sprzęt techno-dydaktyczny. W Powiecie osiągnięto wszystkie założone wskaźniki realizacji projektu.

Pomimo spadającej liczby uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych Powiatu, odsetek uczniów klas pierwszych w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych w stosunku do

¹ Dalej: Starostwo lub Powiat

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dalej: Program lub Projekt.

⁴ Dotyczy szkół biorących udział w projekcie.

⁵ Koszty poniesione do 31 grudnia 2014 r.

⁶ Niektórzy uczniowie brali udział w kilku zadaniach.

⁷ Odpowiednio 42% i 58%.

ogólnej liczby absolwentów gimnazjów na terenie powiatu pozostawał na zbliżonym poziomie, tj. średnio 54%. Wskaźnik przystępowania uczniów do egzaminów zawodowych spadał w zasadniczych szkołach zawodowych, natomiast w technikach nie podlegał sporym wahaniom. W badanym okresie zdawalność egzaminów zawodowych w obu typach szkół pozostawała na zbliżonym poziomie, jednakże kształtowała się poniżej średnich wojewódzkich lub pozostawała na tym samym poziomie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zgodność przyjętych celów programu z potrzebami beneficjentów oraz monitorowanie i zarządzanie projektem

Opis stanu faktycznego

Powiat dla potrzeb realizacji projektu przeprowadził analizę zawodów poprzedzoną cyklem spotkań z kierownikami kształcenia praktycznego w szkołach zawodowych. Ich celem było określenie zapotrzebowania na kursy w kierunkach kształcenia w sześciu branżach zawodowych. W dniu 7 kwietnia 2010 r. na sesji strategicznej zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego określono strategię rozwoju szkolnictwa zawodowego na najbliższe lata w oparciu o stan obecny i prognozowany oraz zapotrzebowanie rynku pracy. W obradach uczestniczyli przedstawiciele władz powiatów: myślenickiego, suskiego, wadowickiego oraz krakowskiego. Ze strony powiatu myślenickiego byli to: przedstawiciele samorządowych władz powiatowych, wydziału edukacji starostwa myślenickiego, instytucji działających na lokalnym rynku pracy i edukacji⁸, dyrektorzy szkół zawodowych, dla których organem prowadzącym był Powiat Myślenicki, przedstawiciele izb gospodarczych działających na terenie powiatu, lokalni przedsiębiorcy zainteresowani współpracą ze szkołami.

Powiat był w 2009 r. organem założycielskim 16 szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w tym 5 zasadniczych szkół zawodowych, 6 techników, 3 techników uzupełniających dla dorosłych i 2 szkół policealnych dla dorosłych, działających w ramach 6 zespołów szkół⁹. W projekcie od czerwca 2010 r. brało udział 11 z tych szkół, tj. wszystkie 5 zasadniczych szkół zawodowych i 6 techników, z tym że od września 2012 r. liczba tych szkół została zmniejszona odpowiednio do 4 i 5, w związku z likwidacją szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Technicznych i Rolniczych w Dobczycach (ZSTiR) rozwiązanego z dniem 31 sierpnia 2012 r.¹⁰

(dowód: akta kontroli str.94, 289-290)

Przystąpienie Powiatu do projektu objęło wsparciem wszystkich uczniów szkół zawodowych głównie poprzez ich udział w kursach i wizytach zawodoznawczych oraz wyposażenie szkół w sprzęt techno-dydaktyczny w sześciu zespołach szkół. Kształcenie prowadzone w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych obejmowało 56 zawodów ujętych w sześciu branżach zawodowych tj. mechaniczno-mechatronicznej, budowlanej, turystyczno-gastronomicznej, rolno-spożywczej, informatyczno-elektronicznej i usługowej¹¹.

W realizacji projektu uczestniczyła młodzież kształcona w 46 zawodach, w tym: technik mechanik, technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, operator obrabiarek skrawających, lakiernik, technik mechatronik, blacharz samochodowy, (branża M-M); technik budownictwa, technik urządzeń sanitarnych, cieśla, murarz-tylnik

⁸ M.in. Powiatowego Urzędu Pracy w Myślenicach (PUP Myślenice), Środowiskowego Hufca Pracy, Poradni PsychologicznoPedagogicznej.

⁹ Zespół Szkół Techniczno-Ekonomicznych im. Mikołaja Reja (ZSTE) w Myślenicach, Zespół Szkół im. Andrzeja Średniawskiego (ZS) w Myślenicach, Zespół Szkół (ZS) w Dobczycach (od czerwca 2012 r. im. ks. Józefa Tischnera), Zespół Szkół Technicznych i Rolniczych im. Jana Długosza (ZSTiR) w Dobczycach, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Bohaterów Monte Casino (ZSOiZ) w Lubniu, Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących (ZSZiO) w Sułkowicach.

¹⁰ Uchwała Nr XX/170/2012 Rady Powiatu Myślenickiego z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie likwidacji szkół i internatu w Zespole Szkół Technicznych i Rolniczych im. Jana Długosza przy ul. Górskiej 31 w Dobczycach, poprzedzona uchwałą Nr XIII/108/2011 Rady Powiatu Myślenickiego z dnia 27 października 2011 r. w sprawie zamiaru rozwiązania Zespołu Szkół Technicznych i Rolniczych im. Jana Długosza w Dobczycach przy ul. Górskiej 31 oraz likwidacji szkół i Internatu wchodzących w skład tego Zespołu.

¹¹ Dalej użyte symbole branż oznaczają: M-M – mechaniczno-mechatroniczna; B – budowlana; T-G – turystyczno-gastronomiczna; R-P – rolno-spożywcza, I-E – informatyczno-elektroniczna, U – usługowa.

(poprzednio murarz¹²), technik elektryk, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie (poprzednio technolog robót wykończeniowych w budownictwie lub posadzkarz¹³), monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych, technik architektury krajobrazu, monter sieci i urządzeń sanitarnych, betoniarz-zbrojarz, monter instalacji gazowych (branża B); technik żywienia i usług gastronomicznych (poprzednio technik organizacji usług gastronomicznych oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego¹⁴), kucharz (poprzednio kucharz małej gastronomii¹⁵), cukiernik, technik obsługi turystycznej, technik hotelarstwa, piekarz (branża T-G); technik technologii żywności, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych, stolarz (branża R-P); technik elektronik, technik informatyk, technik cyfrowych procesów graficznych, elektromechanik pojazdów samochodowych (branża I-E); technik ekonomista, technik handlowiec, sprzedawca, technik usług fryzjerskich, fryzjer, technik organizacji reklamy, technik logistyk (branża U).

(dowód: akta kontroli str. 269, 114-115)

Z prowadzonego w latach 2011-2013 monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myślenickim¹⁶ wynika, że na koniec 2011 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Myślenicach zarejestrowanych było 6 051 bezrobotnych, w tym 341 absolwentów z myślenickich szkół zawodowych średnich technicznych i zawodowych, co stanowiło 5,6% ogółu bezrobotnych figurujących w ewidencji Urzędu. Na koniec kolejnych lat wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych udział zarejestrowanych absolwentów z myślenickich szkół zawodowych nie przekraczał 5%, w tym odpowiednio w 2012 r. - 4,4% (289 absolwentów/6510 osób bezrobotnych), w 2013 r. - 4,6% (290 absolwentów/6320 osób bezrobotnych). Zarejestrowana młodzież w tych latach reprezentowała ukończenie kształcenia w ok. 33 profesjach. Wśród zawodów, w których corocznie liczba zarejestrowanych absolwentów była wyższa od 10 osób wymieniono: techników ekonomistów, techników organizacji usług gastronomicznych i pokrewnych zawodów, mechaników pojazdów samochodowych, techników informatyków, fryzjerów. W odniesieniu do profesji absolwentów zarejestrowanych w Urzędzie w każdym roku najwięcej ofert pracy pracodawcy zgłosili w zawodach z grupy: sprzedawcy i pokrewni (188-265), robotnicy budowlani i pokrewni (ok. 130).

Badanie poziomu i struktury bezrobocia, w tym absolwentów z myślenickich szkół zawodowych, pozostających w rejestrach prowadzonych przez PUP wykazuje, że stanowią oni niewielki odsetek wśród osób zarejestrowanych poszukujących pracy. Według PUP większość osób kończących szkołę posiada już zawód, więc samodzielnie poszukuje pracy na rynku krajowym i zagranicznym lub kontynuuje naukę w systemie stacjonarnym i zaocznym w szkołach wyższych lub policealnych. Absolwenci szkół zawodowych kontynuują naukę na wyższym poziomie w zawodzie wyuczonym, bądź decydują się na zdobycie kolejnego zawodu, który ułatwi im znalezienie zatrudnienia.

(dowód: akta kontroli str. 303)

Porównanie zawodów wykazanych w barometrze zawodów¹⁷ dla powiatu myślenickiego i m. Krakowa w okresie 2011-2015 z zawodami nauczanymi w szkołach powiatu

¹² W związku z wprowadzeniem zmian w szkolnictwie zawodowym od 1 września 2012 r. oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 7 ze zm.) zawód murarz otrzymał nową nazwę murarz-tylnkarz.

¹³ W związku z reformą szkolnictwa zawodowego (zobacz przypis 12) zawody posadzkarz, technolog robót wykończeniowych w budownictwie oraz malarz-tapeciarz zostały połączone w jeden zawód, który otrzymał nazwę monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie.

¹⁴ W związku z reformą szkolnictwa zawodowego (zobacz przypis 12) nazwę zawodu technik organizacji usług gastronomicznych oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego zamieniono na technik żywienia i usług gastronomicznych.

¹⁵ W związku z reformą szkolnictwa zawodowego (zobacz przypis 12) nazwę zawodu kucharz małej gastronomii zmieniono na kucharz.

¹⁶ Analizę przeprowadzono na podstawie materiałów opracowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Myślenicach (PUP Myślenice) „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myślenickim” - część prognostyczna dotycząca absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2011, 2012 i 2013 r. zamieszczonych na stronach internetowych <http://www.praca.myslenice.pl/6,urząd/33,analizy-i-statystyki/129,monitoring-zawodow/monitoring-zawodow> oraz Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji w Krakowie „Barometru zawodów” dla powiatu myślenickiego oraz m. Kraków dostępnych na stronach internetowych: <http://www.obserwatorium.malopolska.pl/pl/badania-i-analizy/badania-cykliczne/barometr-zawodow.htm>.

¹⁷ Materiały Małopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji w Krakowie barometr zawodów dla powiatu myślenickiego oraz m. Kraków dostępne na stronach internetowych: <http://www.obserwatorium.malopolska.pl/pl/badania-i-analizy/badania-cykliczne/barometr-zawodow.htm>.

myślenickiego oraz zawodami objętymi projektem wskazało na występowanie corocznie sześciu zawodów zaliczanych do grupy deficytowych zawodów, w tym: kucharz, fryzjer, blacharz, mechanik pojazdów samochodowych, monter zabudowy i robot wykończeniowych, piekarz.

Natomiast, corocznie również odnotowywano nadwyżkę w trzech zawodach takich jak: technik ekonomista, technik budownictwa, technik informatyk.

(dowód: akta kontroli str. 304-305)

W okresie realizacji projektu w 6 zespołach uruchomiono 17 nowych kierunków kształcenia zawodowego, tj.:

- w ZSTE w Myślenicach w technikum – technika spedytora (od 1 września 2014 r.), w ZSZ – blacharza-lakiernika i lakiernika (od 1 września 2014 r.);
- w ZS w Myślenicach w technikum – kucharza (od 1 września 2010 r.), technika organizacji reklamy (od 1 września 2011 r.), technika geodetę (od 1 września 2012 r.), technika cyfrowych procesów graficznych (od 1 września 2012 r.);
- w ZSTiR w Dobczycach w technikum – technika obsługi turystycznej (od 1 września 2010 r.), w ZSZ – technologa robót wykończeniowych w budownictwie (od 1 września 2010 r.);
- w ZSOiZ w Lubniu w technikum – technika informatyka i technika logistyka (od 1 września 2012 r.), w ZSZ – kelnera (od 1 września 2011 r.);
- w ZSZiO w Sułkowicach w technikum – technika hotelarstwa (od 1 września 2009 r.), technika mechatronika (od 1 września 2011 r.);
- w ZS w Dobczycach w technikum – technika budownictwa (od 1 września 2010 r.), technika mechatronika (od 1 września 2011 r.), technika cyfrowych procesów graficznych (od 1 września 2013 r.), w ZSZ – pszczelarza (od 1 września 2009 r.), fryzjera (od 1 września 2014 r.). Ponadto od 1 września 2012 r., aby zapewnić kontynuację nauki dla uczniów ze zlikwidowanego ZSTiR w Dobczycach, w technikum dodatkowo uruchomiono nowe kierunki kształcenia w zawodach: technik ekonomista, technik obsługi turystycznej, technik urządzeń sanitarnych, technik technologii żywności i technik usług fryzjerskich, w ZSZ - mechanik pojazdów samochodowych, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, technolog robót wykończeniowych.

Uruchomienie tych kierunków uzasadniano m.in. zapotrzebowaniem rynku pracy i stworzeniem większych możliwości zatrudnienia, z wyjątkiem zmian wprowadzonych od 1 września 2012 r., które dotyczyły umożliwienia kontynuowania nauki uczniom ze szkół zawodowych wchodzących w skład ZSTiR, rozwiązanego przez Powiat Myślenicki z dniem 31 sierpnia 2012 r. Wszystkie nowe kierunki wprowadzono po uzyskaniu pozytywnej opinii Powiatowej Rady Zatrudnienia, a w przypadku kierunków, których procedurę wprowadzenia rozpoczęto po 1 września 2012 r., również opinii Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia w Krakowie, zgodnie z postanowieniami art. 39 ust. 5 ustawy o systemie oświaty¹⁸.

W badanym okresie nie zlikwidowano żadnego kierunku kształcenia, przy czym w poszczególnych szkołach i latach szkolnych z braku chętnych nie prowadzono naboru do zawodów: kucharz małej gastronomii, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, operator obrabiarek skrawaniem, kucharz, blacharz samochodowy, lakiernik, murarz-tylnik, technik spedytor, technik ekonomista, technik informatyk, technik urządzeń sanitarnych, mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych, sprzedawca.

(dowód: akta kontroli str. 94-100, 115, 269-288, 291)

Badaniami ewaluacyjnymi po zakończeniu każdej formy wsparcia Powiat objął wszystkich uczestników projektu. Każdy uczeń po zakończeniu kursu bądź stażu/wizyty zawodoznawczej był zobowiązany do wypełnienia anonimowej ankiety oceniającej. W ankietach uczestnicy oceniali organizację szkolenia, kompetencje i sposób pracy wykładowców, sposób prowadzenia i jakość zajęć, osiągnięte cele szkolenia oraz spełnienie oczekiwań. W przypadku staży/wizyt zawodoznawczych oceniano przydatność stażu w zakresie uzyskania dodatkowej wiedzy i umiejętności zawodowych oraz poziom satysfakcji uczestników z odbytych staży/wizyt zawodoznawczych. Koordynator projektu wyjaśniła, że ankiety podlegały zbiorczej analizie celem wyciągnięcia wniosków w zakresie organizacji

¹⁸ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

przyszłych szkoleń. Uzyskane informacje, wnioski i opinie były omawiane z wykonawcami przy organizacji następnych szkoleń lub staży w celu doskonalenia ich jakości i dostosowania do oczekiwań i potrzeb uczestników przed zawarciem umów o ich realizację. Na podstawie zgłoszonych przez uczniów wniosków wprowadzano zmiany w organizacji kursów polegające na rozszerzeniu wymiaru godzin zajęć praktycznych. Podczas realizacji poszczególnych form wsparcia nie wystąpiły żadne problemy. W przypadku konieczności zmiany terminów zajęć, wykonawca informował wcześniej o zmianach w harmonogramie szkolenia. Wszelkie zmiany w ramach prowadzonych kursów bądź staży były wprowadzane w formie aneksu do zawartej umowy. Monitoring realizowanych kursów i staży/wizyt zawodoznawczych był prowadzony bezpośrednio przez liderów szkolnych oraz pracowników Powiatowego Biura Projektu. Kontrole pracowników Biura były przeprowadzane wrywkowo, bez ustaleń z liderami, ponieważ w ten sposób również kontrolowano pracę lidera szkolnego.

(dowód: akta kontroli str. 198-203, 219, 221, 340-342)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Starostwa w zbadanym zakresie. Za dobrą praktykę należy uznać przeprowadzanie ankiet wśród uczestników kursów kwalifikacyjnych oraz staży/wizyt zawodoznawczych.

2. Efektywność programu

Opis stanu
faktycznego

W projekcie od czerwca 2010 r. brało udział 11 ponadgimnazjalnych szkół zawodowych dla młodzieży, tj. wszystkie pięć ZSZ i sześć techników, z tym, że od września 2012 r. liczba tych szkół została zmniejszona odpowiednio do 4 i 5, w związku z likwidacją szkół wchodzących w skład ZSTiR w Dobczycach.

Łączne koszty realizacji projektu w Powiecie wyniosły 6 947,6 tys. zł, z czego:

- 6 075,8 tys. zł stanowiły koszty realizacji programów rozwojowych szkół, tj. 88% łącznych kosztów,
- 871,8 tys. zł stanowiły koszty zarządzania projektem, tj. 12%.

Udział kwoty dofinansowania oraz wkładu własnego wyniósł odpowiednio 87,25% i 12,75%.

Powiat nie posiadał danych pozwalających na precyzyjne ustalenie kwot budżetu projektu przypadających na poszczególne zespoły szkół, gdyż jednostki te nie realizowały i nie finansowały odrębnie poszczególnych zadań, lecz były uczestnikami zajęć organizowanych łącznie dla wszystkich szkół, dla których organem prowadzącym był Powiat.

W toku kontroli dokonano wyliczeń średnich nakładów poniesionych na realizację programów rozwojowych przez poszczególne szkoły¹⁹. Mieściły się one w przedziale od 462,2 tys. zł (w ZSTiR) do 2 163,1 tys. zł (w ZSTE w Myślenicach), co w stosunku do ogólnej kwoty 6 075,8 tys. zł wydatkowanych na ten cel stanowiło, odpowiednio, od 8% do 36%.

(dowód: akta kontroli str. 112, 114-115)

Koszty realizacji poszczególnych form wsparcia w ramach programów rozwojowych szkół²⁰ wynosiły:

- kursy podnoszące kwalifikacje – 4 767 057 zł, tj. 78% łącznych kosztów PRS. Średni koszt kursów przypadający na jedną szkołę²¹ wyniósł 953 412 zł, a w przeliczeniu na jednego uczestnika kursów – 899 zł;
- dodatkowe praktyki zawodowe – 16 000 zł, tj. 0,3% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania na jedną szkołę wyniósł 4 000 zł a na jednego ucznia – 2 000 zł;

¹⁹ Wyliczeń dokonano na podstawie liczby uczestników poszczególnych szkoleń i średnich nakładów poniesionych na jednego uczestnika szkoleń. Kwoty przypadające na poszczególne zespoły wynosiły: 2 163,1 tys. zł (36%) w ZSTE w Myślenicach, 859,5 tys. zł (14%) w ZS w Myślenicach, 1 130,2 tys. zł (19%) w ZS w Dobczycach, 462,2 tys. zł (7%) w ZSTiR w Dobczycach, 507,1 tys. zł (8%) w ZSOiZ w Lubniu i 953,7 tys. zł (16%) w ZSZiO w Sułkowicach.

²⁰ Dalej PRS

²¹ Średni koszt obliczono dla 5 zespołów szkół, tj. bez ZSTiR w Dobczycach.

- zajęcia z doradztwa zawodowego – 25 884 zł, tj. 0,4% łącznych kosztów PRS. Średni koszt realizacji tego zadania przypadający na jedną szkołę wynosił 5 177 zł, a na jednego ucznia – 189 zł;
- staże/wizyty zawodoznawcze – 267 296 zł, tj. 4% łącznych kosztów PRS. Średni koszt tego zadania przypadający na jedną szkołę wynosił 53 459 zł, a na jednego ucznia – 142 zł;
- zakup wyposażenia/doposażenia szkolnych pracowni i pomocy dydaktycznych dla wszystkich 5 zespołów 807 241 zł, tj. 13% łącznych kosztów PRS. Średni koszt tego zadania przypadający na jedną szkołę wynosił 161 448 zł;
- obsługa projektu (wynagrodzenia liderów szkolnych, materiały biurowe) 191 999 zł, tj. 3% łącznych kosztów PRS. Średni koszt tego zadania przypadający na jedną szkołę wynosił 38 400 zł, a na jednego ucznia biorącego udział w projekcie – 26 zł.

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. ogólny średni koszt udziału jednego uczestnika w projekcie wynosił 947 zł.

(dowód: akta kontroli str. 94-100, 112-115, 244, 258-259)

Powiat zakończył realizację zadań w projekcie 31 grudnia 2014 r. Z całkowitego budżetu planowanego w umowie partnerskiej na realizację projektu przez Powiat w kwocie 7 180,4 tys. zł nie zostało wykorzystane 232,8 tys. zł (3%).

(dowód: akta kontroli str. 18, 20-25, 244-246)

Koordinator projektu wyjaśniła, że nie można było przewidzieć „oszczędności” powstających w wyniku zamówień publicznych w stosunku do planowanych wydatków. Rozliczenia z wykonawcami były dokonywane do grudnia 2014 r., co uniemożliwiło przeprowadzenie dodatkowego zamówienia publicznego nawet na kursy o najniższym wymiarze godzinowym, a ponadto uczniowie nie wyrażali już chęci uczestnictwa w takich zajęciach.

(dowód: akta kontroli str. 247-253)

Całkowity koszt realizacji projektu w powiecie myślenickim do 31 grudnia 2014 r. wyniósł 6 947 608 zł, co stanowi 5% łącznego budżetu projektu w województwie małopolskim²².

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Powiatu w zbadanym obszarze. Projekt został zrealizowany efektywnie.

3. Skuteczność programu

Starosta powołał Zespół Projektowy, do którego zadań należało koordynowanie, nadzorowanie i monitorowanie realizacji projektu. W skład tego zespołu wchodził: koordynator powiatowy, dwóch specjalistów ds. merytorycznych, dwóch specjalistów ds. administracyjno-finansowych i specjalista ds. zamówień publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 91-93)

Zespół przygotował i przeprowadził m.in. 21 postępowań o zamówienie publiczne na usługi szkoleniowe w formie kursów zawodoznawczych, 8 postępowań dotyczących obsługi logistycznej wizyt zawodoznawczych, 1 postępowanie w zakresie organizacji praktyk zawodowych. Liczba kursów w poszczególnych postępowaniach wahała się od 4 do 23, a wizyt zawodoznawczych od 8 do 11. W każdym przypadku dot. kursów wymagano od wykonawców zapewnienia kadry dydaktycznej z odpowiednim przygotowaniem/kwalifikacjami do jego prowadzenia, potwierdzanego w stosownym oświadczeniu, przy czym np. w przypadku kursów fryzjerstwo żądano dodatkowo dokumentu potwierdzającego minimum 4 lat pracy po zdobyciu dyplomu mistrzowskiego.

We wszystkich postępowaniach jedynym kryterium oceny ofert była cena.

(dowód: akta kontroli str. 190-235, 240)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

²² Łączne koszty realizacji w projekcie w województwie małopolskim zaplanowano w kwocie 154 mln zł.

Badanie dokumentów dotyczących realizacji 17 kursów²³ wykazało m.in., że wszystkie zajęcia były przeprowadzone zgodnie z wymaganiami określonymi przez Powiat w SIWZ i umowami zawartymi z wykonawcami. Uczestnicy oceniali wartość tych zajęć jako bardzo przydatne.

(dowód: akta kontroli str. 198-203, 241-243)

W ramach zadania projektowego „Programy rozwojowe szkół na terenie powiatu myślenickiego” zorganizowano:

- 1) 53 rodzaje kursów podnoszących kwalifikacje dla 493 grup uczniów ze wszystkich techników i zasadniczych szkół zawodowych, w tym:
 - *kelner-barman* 36 edycji, *barista* 30 edycji, *produkcja i zdobienie tortów* 24 edycji, *carving* 21 edycji, *sommelierski*, 16 edycji *dietetyka* 15 edycji i *wdrożenie systemu HACCP* 3 edycje, w których uczestniczyło odpowiednio 394, 347, 243, 228, 176, 190 i 36 uczniów ze wszystkich zespołów szkół, w większości kształcących się w zawodach z branży turystyczno-gastronomicznej, a także z branży rolno-przetwórczej (technik technologii żywności);
 - *budowanie efektywnych zespołów w branży hotelarsko-gastronomicznej* 2 edycje, w których uczestniczyło 18 uczniów z ZSOiZ w Lubniu kształcących się w zawodzie technik hotelarz;
 - *fliziarz-posadzkarz* - 16 edycji, *monter okien* - 7 edycji, *malarz-tapeciarz* - 6 edycji, *kosztorysowanie robót budowlanych* - 6 edycji i *monter płyt gipsowo-kartonowych* 1 edycja, w których uczestniczyło odpowiednio 183, 78, 56, 65 i 8 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZS w Dobczycach, ZSOiZ w Lubniu i ZSTiR w Dobczycach, w większości kształcących się w zawodach z branży budowlanej;
 - *spawanie* - 33 edycji (w tym: *spawacz MAG*, *spawacz MIG*, *spawacz TIG*, *spawanie acetylenowo-tlenowe*), w których uczestniczyło 298 uczniów ze wszystkich zespołów szkół, kształcących się głównie w zawodach z branży budowlanej i mechaniczno-mechatronicznej;
 - *blacharz-lakiernik samochodowy* - 7 edycji, w których uczestniczyło 75 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZS w Dobczycach i ZSTiR w Dobczycach, kształcących się w zawodach z branży mechaniczno-mechatronicznej (głównie technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych) oraz branży informatyczno-elektronicznej (elektromechanik pojazdów samochodowych, technik elektroniki);
 - *umiejętność posługiwania się testerem diagnostycznym* - 9 edycji i *obsługa przyrządów pomiarowych w mechatronice pojazdów samochodowych* jeden kurs, w których uczestniczyło odpowiednio 89 i 10 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZS w Dobczycach i ZSZiO w Sułkowicach, kształcących się w zawodach z branży mechaniczno-mechatronicznej (mechanik pojazdów samochodowych) i informatyczno-elektronicznej (elektromechanik pojazdów samochodowych, technik elektroniki);
 - *obsługa stacji LPG* - 2 edycje, w których uczestniczyło 25 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZSZiO w Sułkowicach i ZSTiR w Dobczycach, kształcących się w zawodach z branży mechaniczno-mechatronicznej, budowlanej i rolno-przetwórczej;
 - *operator wózka specjalnego z wysięgnikiem teleskopowym* - 14 edycji, *operator żurawi samojezdnych, przeładunkowych lub przenośnych (HDS)* - 12 edycji, *kierowca wózków jezdniowych silnikowych* - 20 edycji, w których uczestniczyło odpowiednio 145, 141 i 241 uczniów ze wszystkich zespołów szkół, kształcących się w zawodach z branży mechaniczno-mechatronicznej, budowlanej, rolno-przetwórczej, informatyczno-elektronicznej i turystyczno-gastronomicznej;

²³ Badaniem objęto zrealizowane dla uczniów ZSTE w Myślenicach i ZS w Dobczycach: 1-2) kursy języka angielskiego w branży informatyczno-elektronicznej i branży usługowej, 3-4) kursy doradztwo zawodowe, 5-6) kursy fryzjerstwo, 7) kurs programowanie sterowników PLC, 8-9) kursy programy CAD/CAM (dwa moduły), 10) kurs produkcja i zdobienie tortów, 11-12) kurs fliziarz-posadzkarz, 13) kurs blacharz-lakiernik samochodowy, 14) kurs operator wózka specjalnego z wysięgnikiem teleskopowym, 15) kurs operator żurawi samojezdnych, 16) kurs barista, 17) kurs umiejętności posługiwania się testerem diagnostycznym.

- *projektowanie AUTO-CAD* - 4 edycje, w których uczestniczyło 44 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZS w Myślenicach i ZS w Dobczycach, kształcących się w zawodach z branży budowlanej i informatyczno-elektronicznej;
- *operator obrabiarek sterowanych numerycznie* - 17 edycji, *programy CAD* - 6 edycji i *programy CAM* - 2 edycje, w których uczestniczyło odpowiednio 161, 54 i 19 uczniów z ZSTE w Myślenicach i ZSZiO w Sułkowicach, kształcących się w zawodach z branży mechaniczno-mechatronicznej (głównie technik mechanik, technik mechatronik, operator obrabiarek skrawających);
- *ECDL* - 19 edycji i *programowanie sterowników PLC* - 10 edycji, w których uczestniczyło odpowiednio 227 i 135 uczniów z ZS w Myślenicach, ZS w Dobczycach i ZSZiO w Sułkowicach, kształcących się w większości w zawodach z branży informatyczno-elektronicznej (technik informatyk, technik cyfrowych procesów graficznych) i mechaniczno-mechatronicznej (technik mechatronik);
- *florystyka* - 8 edycji, w których uczestniczyło 99 uczniów, w tym 63 z ZS w Myślenicach kształcących się w zawodzie technik architektury krajobrazu i 36 uczniów: ZS i ZSTE w Myślenicach oraz z ZSOiZ w Lubniu, kształcących się w zawodach z branży turystyczno-gastronomicznej i usługowej;
- *architektura krajobrazu* - 2 edycje i *decupage* - 3 edycje, w których uczestniczyło odpowiednio 17 i 41 uczniów ZS w Myślenicach kształcących się w zawodzie technik architektury krajobrazu;
- *SEP - pomiary w zakresie ochrony p.poż. do 1 kV* - 3 edycje, w których uczestniczyło 35 uczniów ZS w Dobczycach, kształcących się w zawodach z branży budowlanej, informatyczno- elektronicznej i mechaniczno-mechatronicznej (technik elektryk, technik urządzeń sanitarnych, technik elektronik, technik mechatronik);
- *renowacja mebli* – 1 edycja kursu, w którym uczestniczyło 10 uczniów z ZSTE w Myślenicach i ZSZiO w Sułkowicach, kształcących się w zawodzie stolarz;
- *fryzjerstwo* - 13 edycji, w których uczestniczyło 124 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZS w Dobczycach i ZSTiR w Dobczycach, kształcących się w zawodzie technik usług fryzjerskich i fryzjer;
- *obsługa programów graficznych Photoshop* - 12 edycji, *obsługa programów graficznych Coreldraw* - 6 edycji, *projektowania stron www* - 3 edycje, *grafika komputerowa Adobe Photoshop* oraz *program Adobe Flash CS5* po 1 edycji kursu, w których uczestniczyło odpowiednio 156, 85, 26 i 15 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZS w Myślenicach i ZS w Dobczycach, kształcących się w zawodach z branży informatyczno-elektronicznej, budowlanej, usługowej, mechaniczno-mechatronicznej;
- *obsługa programów graficznych AutoCad* - 6 edycji, w których uczestniczyło 57 uczniów z ZS w Myślenicach, ZS w Dobczycach, ZSZiO w Sułkowicach i ZSTiR w Dobczycach, kształcących się w zawodach z branży informatyczno-elektronicznej, budowlanej i mechaniczno-mechatronicznej;
- *fakturowanie komputerowe* - 4 edycje, *od podstaw do samodzielnego księgowania* - 7 edycji, *podstawy zarządzania firmą* - 9 edycji, *pracownia informatyczno-ekonomiczna* - 4 edycje, *prawne aspekty sprzedaży konsumenckiej* - 2 edycje, w których uczestniczyło odpowiednio 44, 69, 87, 43 i 17 uczniów z ZSTE w Myślenicach, ZS w Myślenicach, ZS w Dobczycach, ZSOiZ w Lubniu i ZSZiO w Sułkowicach, kształcących się w zawodach głównie z branży usługowej i turystyczno-gastronomicznej;
- *prawo jazdy kierowcy kat. B* - 39 edycji, w których uczestniczyło 455 uczniów ze wszystkich szkół, kształcących się w zawodach w różnych branżach oraz *prawo jazdy kierowcy kat. T* - 1 edycja kursu, w którym uczestniczyło 15 uczniów z ZSTiR w Dobczycach kształcących się z zawodach mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych oraz mechanik pojazdów samochodowych;
- *język zawodowy: angielski* - 15 edycji, *niemiecki* - 4 edycje, w których uczestniczyło odpowiednio 165 i 45 uczniów techników z ZSTE w Myślenicach, ZS w Myślenicach, ZS w Dobczycach, ZSOiZ w Lubniu i ZSZiO w Sułkowicach,

kształcących się w zawodach z branży turystyczno-gastronomicznej, usługowej, mechaniczno-mechatronicznej i budowlanej oraz informatyczno-elektronicznej;
Łączna liczba uczestników kursów wyniosła 5 301, w tym 2 202 (42%) kobiety i 3 099 (58%) mężczyzn.

- 2) zajęcia z doradztwa zawodowego, w których uczestniczyło 137 uczniów, w tym 84 kobiety (61%) i 53 mężczyzn, kształcących się w zawodach z branży turystyczno-gastronomicznej, informatyczno-elektronicznej, usługowej, mechaniczno-mechatronicznej i budowlanej;
- 3) dodatkowe praktyki zawodowe dla 8 uczennic, kształcących się w zawodach technik żywienia i usług gastronomicznych, fryzjer, technik architektury krajobrazu;
- 4) 71 staży/wizyt zawodoznawczych w 40 przedsiębiorstwach, w których uczestniczyło 1 888 uczniów, w tym 795 kobiet (42%) i 1 093 mężczyzn. Staże/wizyty zawodoznawcze zorganizowano dla uczniów kształcących się w zawodach z branży:
 - turystyczno-gastronomicznej i rolno-przetwórczej – 24 wizyty w 19 zakładach pracy, m.in. w: Bahlsen Sp. z o.o. w Skawinie (2-krotnie), HoReCa Trainings Specialist AEP Departament MAKRO Cash and Carry Polska S.A. w Warszawie (2-krotnie), Nosalowy Dwór w Zakopanem (4-krotnie), Hotel Krakus w Krakowie, Park Inn by Radisson Kraków Hotel w Krakowie, hotele Radisson Blu „Centrum” i „Sobieski” w Warszawie, Zakład Produkcyjny Duda w Sosnowcu, Międzynarodowy Port Lotniczy w Krakowie-Balicach. Uczestniczyło w nich 674 uczniów, w tym 453 kobiety i 221 mężczyzn;
 - budowlanej – 18 wizyt w 5 zakładach pracy, tj.: FAKRO Sp. z o.o. w Nowym Sączu (7-krotnie), Austrotherm Sp. z o.o. w Oświęcimiu (5-krotnie), Greinplast Sp. z o.o. w Krasnym (3-krotnie), Gospodarstwo Szkółkarskie KAPIAS w Goczałkowicach-Zdroju (2-krotnie), Mapei Polska Sp. z o.o. w Gliwicach. Uczestniczyło w nich 448 uczniów, w tym 68 kobiet i 448 mężczyzn;
 - mechatroniczno-mechanicznej – 13 wizyt w 7 zakładach pracy, tj.: Fiat Auto Poland S.A. - Zakład Tychy (6-krotnie), Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. w Mielcu (2-krotnie), Narzędzia Skrawające Tools Sp. z o.o. we Wrocławiu, Narzędzia Skrawające Tools Sp. z o.o. w Siechnicach, WSK „PZL-Rzeszów” S.A. w Rzeszowie, Fabryka Obrabiarek Precyzyjnych AVIA S.A. w Warszawie, Abplanalp Consulting Sp. z o.o. w Warszawie. Uczestniczyło w nich 333 uczniów, w tym 1 kobieta;
 - informatyczno-elektronicznej – 3 wizyty w 3 zakładach pracy, tj.: FIDELTRONIK Poland Sp. z o.o. w Suchoj Beskidzkiej, GOG Poland Sp. z o.o. w Suchoj Beskidzkiej, Delphi Poland S.A. w Krakowie. Uczestniczyło w nich 93 uczniów, w tym 3 kobiety;
 - usługowej – 13 wizyt w 6 zakładach pracy, tj.: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (4-krotnie), Narodowy Bank Polski w Warszawie (3-krotnie), BT Krak OST Gromada w Krakowie (2-krotnie), Huta Szkła Artystycznego i Gospodarczego SABINA w Rymanowie (2-krotnie), Fabryka Porcelany w Ćmielowie, Schulz Brand Friendly w Krakowie. Uczestniczyło w nich 340 uczniów, w tym 270 kobiet i 70 mężczyzn.

W PRS uczestniczyło łącznie 7 334 uczniów techników oraz zasadniczych szkół zawodowych, w tym 3 089 kobiet (42%) i 4 245 mężczyzn. Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych brali udział we wszystkich formach wsparcia, tj.:

- kursach kwalifikacyjnych – 786 osób, co stanowiło 14% uczniów biorących udział w tej formie zajęć,
- zajęciach z doradztwa zawodowego – 2 osoby, co stanowiło 1% uczniów biorących udział w tej formie zajęć,
- stażach-wizytach zawodoznawczych – 320 osób, co stanowiło 17% uczniów biorących udział w tej formie zajęć,

(dowód: akta kontroli str. 163-184, 259)

W latach 2012-2014 w ramach komponentu ponadnarodowego uczniowie szkół uczestniczyli w wizytach studyjnych i seminariach z przedstawicielami przedsiębiorców z Francji i Niemiec. W wizytach studyjnych uczestniczyło 7 uczniów z trzech zespołów (ZS –

Dobczyce, ZSTE-Myślenice i ZS-Myślenice), w tym 6 z technikum i 1 z ZSZ (murarz-tylnkarz). W seminariach uczestniczyło 37 uczniów technikum, w tym 15 z branży informatyczno-elektronicznej, 12 z branży budowlanej i 10 z branży turystyczno-gastronomicznej.

Wszystkie zadania realizowane w ramach współpracy ponadnarodowej zorganizowane zostały jednorazowo i nie przekształciły się w charakter ciągły.

(dowód: akta kontroli str. 116-118)

Powiat w latach 2010-2013, w ramach projektu, zakupił sprzęt i pomoce dydaktyczne za łączną kwotę 807,2 tys. zł, przeznaczony na doposażenie różnych pracowni w szkołach zawodowych biorących udział w projekcie. Wartość sprzętu i pomocy dydaktycznych przekazanych do szkół funkcjonujących w poszczególnych zespołach wyniosła:

- w ZSTE w Myślenicach – 279,2 tys. zł, tj. 35% łącznych wydatków na wyposażenie, w tym m.in. 217,2 tys. zł kosztowała współrzędnościowa maszyna pomiarowa wraz z zestawem narzędzi, zakupiona na wyposażenie pracowni obrabiarek sterowanych numerycznie, a 61 tys. zł – wyposażenie pracowni spawalniczej w spawarki i przyłbice spawalnicze;
- w ZS w Myślenicach – 83,9 tys. zł, tj. 10% łącznych wydatków na wyposażenie, w tym m.in. 46,2 tys. zł kosztowało doposażenie pracowni informatycznej m.in. w notebooki, zestawy komputerowe i projektor, 25,3 tys. zł – wyposażenie pracowni architektury krajobrazu w różne narzędzia do pielęgnacji ogrodu i stół kreślarski, 11,2 tys. zł – doposażenie pracowni gastronomicznej m.in. w okap przyścienny, wentylator i bojler elektryczny;
- w ZS w Dobczycach – 174,6 tys. zł, tj. 22% łącznych wydatków na wyposażenie, w tym m.in. 60,8 tys. zł wydatkowano na doposażenie pracowni gastronomicznych i cukierniczych w różny sprzęt, akcesoria i meble; 56,2 tys. zł – na wyposażenie pracowni informatycznych m.in. w notebooki, zestawy komputerowe i meble, 55,8 tys. zł – na wyposażenie pracowni fryzjerskiej w meble, różny sprzęt i akcesoria fryzjerskie oraz komputer;
- w ZSOiZ w Lubniu – 76,9 tys. zł, tj. 10% łącznych wydatków na wyposażenie, w tym m.in. 41,5 tys. zł kosztowało wyposażenie pracowni językowej, a 34,2 tys. zł wydatkowano na zakup różnych urządzeń, naczyń i innego wyposażenia pracowni gastronomicznej;
- w ZSZiO w Sułkowicach – 77,4 tys. zł, tj. 10% łącznych wydatków na wyposażenie, w tym m.in. za 35 tys. zł zakupiono tester diagnostyczny na doposażenie pracowni mechaniki pojazdów, 21,5 tys. zł kosztowało doposażenie pracowni gastronomicznej w różne akcesoria, sprzęt i meble, 18,8 tys. zł kosztowały spawarki i przyłbice spawalnicze;
- w ZSTiR w Dobczycach – 115,2 tys. zł, tj. 14% łącznych wydatków na wyposażenie, w tym 99,7 tys. zł kosztował ciągnik PROKSIMA, 14,3 tys. zł różne spawarki i przyłbice spawalnicze (po likwidacji szkół w tym Zespole z dniem 31 sierpnia 2012 r. sprzęt został przekazany do ZS w Dobczycach).

(dowód: akta kontroli str. 101-102, 156-162, 259)

Według stanu na 31 grudnia 2014 r. Powiat zrealizował wszystkie założone wskaźniki projektu. Poziom realizacji przedstawiał się następująco:

- 1) liczba uczestników indywidualnych biorących udział w projekcie wynosiła 3 761²⁴,
- 2) liczba szkół, które wdrożyły programy rozwojowe, oraz które współpracowały z przedsiębiorstwami w zakresie wdrażania programów rozwojowych, wynosiła 11, tj. 100% zakładanej wartości,
- 3) liczba uczniów, którzy zakończyli udział w stażach-wizytach zawodoznawczych, wynosiła 1 888, tj. o 556% więcej od zakładanej wartości,
- 4) liczba certyfikatów, uprawnień, zaświadczeń otrzymanych przez uczniów w ramach projektu wynosiła 7 334, tj. o 119% więcej od zakładanej wartości, z czego liczba certyfikatów:

²⁴ W systemie sprawozdawczym projektu każdy uczeń odnotowany jest tylko raz bez względu na to w ilu formach wsparcia weźmie udział.

- potwierdzających nabyte kwalifikacje i uprawnienia, poprzez zdanie egzaminu wynosiła 2 209, tj. o 73% więcej,
 - potwierdzających udział w kursach/stażach – 5 125, tj. o 148% więcej,
- 5) liczba szkół wyposażonych w sprzęt techno-dydaktyczny wynosiła 11, tj. 100% zakładanej wartości.

(dowód: akta kontroli str. 185, 357)

Uwagi dotyczące badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że usługi edukacyjne i szkoleniowe są usługami o charakterze niepriorytetowym²⁵. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych²⁶ do postępowań o udzielenie zamówień, których przedmiotem są usługi o charakterze niepriorytetowym, nie stosuje się przepisów ustawy dotyczących m.in. zakazu ustalania kryteriów oceny ofert na podstawie właściwości wykonawcy.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Powiatu w zbadanym zakresie. Podjęte w ramach projektu działania były skuteczne.

4. Oddziaływanie programu na potrzeby kształcenia zawodowego

Opis stanu faktycznego

W latach szkolnych 2009-2015 liczba absolwentów gimnazjów na terenie Powiatu spadła z 1 987 uczniów w roku szkolnym 2009/2010²⁷ do 1 459 w roku szkolnym 2014/2015, tj. o 27%²⁸. Nastąpił spadek ogólnej liczby uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Powiat, z 5 035 do 3 822, w tym w szkołach zawodowych z 3 824 do 2 897, tj. o 24%. W badanym okresie odsetek uczniów w szkołach zawodowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów szkół ponadgimnazjalnych utrzymywał się na stałym poziomie, tj. średnio 75%. Uczniowie zasadniczych szkół zawodowych stanowili średnio 31% ogólnej liczby uczniów szkół zawodowych, a techników – 68%.

Odsetek uczniów klas pierwszych w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych w stosunku do ogólnej liczby absolwentów gimnazjów na terenie powiatu kształtował się na poziomie od 50% w roku 2013/2014 do 58% w roku 2014/2015. W badanym okresie wynosił on średnio 54% i był na tym samym poziomie co na terenie województwa małopolskiego. Z kolei odsetek uczniów klas pierwszych szkół zawodowych w odniesieniu do ogólnej liczby uczniów w tych typach szkół w roku 2014/2015 wynosił 29% i był na tym samym poziomie co w roku bazowym. W porównaniu do poziomu odsetka uczniów klas pierwszych na terenie całego województwa małopolskiego, który w roku 2014/2015 wynosił 38%²⁹, był on o 9 punktów procentowych niższy. Najniższy odsetek uczniów klas pierwszych, tj. 26%, wystąpił w roku szkolnym 2010/2011.

Liczba absolwentów szkół zawodowych na terenie powiatu spadła z 1 128 w roku bazowym do 746 w roku 2013/2014, tj. o 34%, przy czym w roku 2014/2015 liczba absolwentów wzrosła do 784. Odsetek absolwentów szkół zawodowych w stosunku do ogólnej liczby uczniów w tych typach szkół w roku 2014/2015 wynosił 27% i był o 2 punkty procentowe niższy od odsetka w roku bazowym oraz o 1 punkt procentowy niższy od odsetka absolwentów na terenie całego województwa, który wynosił 28%³⁰. Najwyższy odsetek absolwentów, tj. 31%, odnotowano w latach 2010/2011 i 2012/2013.

Odsetek absolwentów przystępujących do egzaminów zawodowych wynosił od 79% w roku 2010/2011 do 85% w roku 2011/2012. W badanym okresie w zasadniczych szkołach

²⁵ Załącznik nr 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie wykazu usług o charakterze priorytetowym i niepriorytetowym (Dz. U. Nr 12, poz. 68).

²⁶ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.).

²⁷ Rok szkolny 2009/2010 przyjęto jako rok bazowy do porównań. Realizacja projektu rozpoczęła się w roku szkolnym 2010/2011.

²⁸ W Powiecie liczba absolwentów gimnazjów w badanym okresie na koniec roku szkolnego 2009/2010 wynosiła 1987 a w kolejnych latach 1713, 1575, 1529, 1574 i 1459

²⁹ Według danych uzyskanych z Kuratorium Oświaty w Krakowie łączna liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych dla młodzieży na terenie województwa małopolskiego wynosiła 82 384, a łączna liczba uczniów klas pierwszych w tych typach szkół – 30 918.

³⁰ Według danych uzyskanych z Kuratorium Oświaty w Krakowie łączna liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach, technikach uzupełniających i szkołach policealnych dla młodzieży na terenie województwa małopolskiego wynosiła 82 384, a łączna liczba absolwentów w tych typach szkół – 22 814.

zawodowych następował spadek tego wskaźnika, tj. od 70% (2009/2010) do 58% (2013/2014). W technikach utrzymywał się na stałym poziomie od 93% (2010/2011) do 98% (2011/2012).

W przypadku zdawalności egzaminów zawodowych nastąpiła poprawa tego wskaźnika. W roku 2013/2014 egzamin z wynikiem pozytywnym zdało 75% uczniów, tj. o 5 punktów procentowych więcej niż w roku bazowym. Najniższy poziom, tj. 69%, odnotowano w roku 2011/2012. W przypadku zasadniczych szkół zawodowych wskaźnik ten kształtował się na poziomie od 78% (2009/2010) do 84% (2012/2013), a w technikach od 65% (2011/2012) do 73% (2013/2014).

Zdawalność egzaminów zawodowych przez uczniów zasadniczych szkół zawodowych kształtowała się poniżej średnich dla województwa małopolskiego³¹ w 2 latach, tj. 2009/2010, 2011/2012, a różnice wynosiły 8 i 2 punkty procentowe in minus. Z kolei w latach 2010/2011 i 2012/2013 wyniki były na tym samym poziomie, a w roku 2013/2014 wyższe od średniej wojewódzkiej o 3 punkty procentowe. W przypadku technikum zdawalność egzaminów w 3 latach, tj. 2009/2010, 2010/2011 oraz 2013/2014 była na tym samym poziomie co średnie wojewódzkie³², a w pozostałych 2 latach kształtowała się poniżej średnich o 2 i 4 punkty procentowe.

(dowód: akta kontroli str. 186, 339)

Dodatkowe certyfikaty zawodowe w ramach projektu otrzymało 7 334 uczniów techników i zasadniczych szkół zawodowych (3 089 kobiet i 4 245 mężczyzn) w 6 branżach zawodowych: mechaniczno-mechatronicznej, budowlanej, informatyczno-elektronicznej, turystyczno-gastronomicznej, rolno-przetwórczej oraz usługowej. Spośród uczniów, którzy w ramach projektu uczestniczyli w kursach, znaczna część uzyskała certyfikaty państwowe takie jak uprawnienia UDT, Instytutu Spawalnictwa (książeczka spawacza) i z ośrodka nauki jazdy w zakresie uprawnień kierowcy kat. B i T.

(dowód: akta kontroli str. 185-189)

Szkoły biorące udział w projekcie współpracowały pomiędzy sobą, przekazując doświadczenia z realizacji kursów oraz współpracy z firmami biorącymi udział w realizacji zadań. Współpraca miała charakter spotkań formalnych organizowanych przez koordynatora projektu dla szkolnych liderów projektu. Tematy spotkań dotyczyły korekty planów kursów wprowadzonych w związku z oczekiwaniami uczniów oraz planowania liczby uczniów z poszczególnych typów szkół w grupach międzyszkolnych. Starosta wyjaśnił, że w ramach współpracy szkoły podejmowały takie działania jak:

- planowanie realizacji określonych kursów zawodowych dla uczniów kilku szkół, kilku grup uczniów z poszczególnych szkół kształcących się w ramach jednego kursu,
- udostępnianie bazy dydaktycznej, specjalistycznego sprzętu w danej szkole dla potrzeb uczniów z innej szkoły w związku z realizacją szkoleń zawodowych,
- rekomendowanie sprawdzonych wcześniej w ramach współpracy z przedsiębiorstwami firm i zakładów pracy staży-wizyt zawodoznawczych dla uczniów,
- realizacja staży-wizyt zawodoznawczych w określonej firmie przez uczniów z dwóch różnych szkół w ramach jednej branży i kierunku kształcenia,
- prezentacja umiejętności zawodowych uczniów szkół w ramach kolejnych edycji Małopolskiego Festiwalu Zawodów,
- udział uczniów w konkursach „Mam zawód. Mam fantazję”,
- wspólna realizacja Targów Edukacyjnych Powiatu Myślenickiego – prezentacja oferty kształcenia zawodowego w ramach projektu.

Podczas realizacji projektu w Powiecie nie wystąpiły żadne problemy. Realizacja przebiegała zgodnie z prawodawstwem krajowym i wspólnotowym.

³¹ Wskaźniki ustalono na podstawie wyników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie zamieszczonych na stronach internetowych <http://www.oke.krakow.pl/inf/staticpages/index.php?page=20081007120843758>. Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w zasadniczych szkołach zawodowych na terenie województwa w latach 2009/2010 – 2013/2014 wynosiła, odpowiednio: 86%, 83%, 81%, 84%, 78%.

³² Wskaźniki ustalono na podstawie wyników Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie zamieszczonych na stronach internetowych <http://www.oke.krakow.pl/inf/staticpages/index.php?page=20081007120843758>. Średnia zdawalność egzaminów zawodowych w technikach na terenie województwa w latach 2009/2010 – 2013/2014 wynosiła, odpowiednio: 66%, 68%, 69,5%, 71%, 73%.

Szkolnictwo zawodowe i realizacja projektu promowane było przez Starostwo w prasie lokalnej: „Gazeta Myślenicka”, „Klamra” oraz w „Dzienniku Polskim”. Na łamach tych czasopism, jak również w „Poradniku gimnazjalisty”, corocznie przed rozpoczęciem okresu rekrutacji zamieszczano informacje o kierunkach kształcenia oraz o planowanych kursach branżowych umożliwiających uzyskanie w ramach projektu dodatkowych kwalifikacji.

Powiat prowadził portal edukacyjny³³ zawierający aktualne informacje w zakresie edukacji i wydarzeń organizowanych w tym obszarze. Informacje o warunkach naboru do szkoleń i kursów realizowanych w ramach projektu oraz bieżące i archiwalne informacje o jego realizacji projektu zamieszczone zostały również na stronie internetowej Starostwa³⁴ pn. „Modernizacja Kształcenia Zawodowego w Małopolsce”.

Materiały promocyjne dotyczące kształcenia zawodowego oraz projektu zamieszczane były również w przygotowywanych okazjonalnie prezentacjach elektronicznych, jako element szerszej promocji powiatu myślenickiego przedstawianych podczas konferencji o tematyce edukacyjnej, a zwłaszcza podczas kolejnych edycji Targów Edukacyjnych Powiatu Myślenickiego.

(dowód: akta kontroli str. 306-309, 320)

Starosta wyjaśnił, że doświadczenia zdobyte w trakcie realizacji projektu pokazały, iż obecnie kształcenie zawodowe musi być skorelowane z dostępem do nowoczesnych technologii i innowacji stosowanych w przemyśle. Niezbędna jest bezpośrednia współpraca szkół z przedsiębiorcami oraz instytucjami otoczenia rynku pracy. Po zakończeniu projektu Powiat w miarę możliwości finansowych będzie kontynuował działania na rzecz modernizacji bazy techno-dydaktycznej szkół. Celem podejmowanych działań Powiatu będzie powiązanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy i zmianami technologicznymi, z położeniem nacisku na zdobycie przez uczniów kwalifikacji i kompetencji zawodowych pozwalających na zwiększenie ich konkurencyjności na rynku pracy. W oparciu o zdobyte doświadczenia Powiat zamierza rozwijać kształcenie zawodowe poprzez lokalne centra kształcenia praktycznego. W ramach wstępnego naboru projektów subregionalnych do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 został zgłoszony projekt „Centrum Kompetencji Zawodowych w Zespole Szkół Techniczno-Ekonomicznych w Myślenicach z filią w Zespole Szkół w Dobczycach w Powiecie Myślenickim”. Przedmiotem projektu będzie powstanie centrum realizującego zadania kształcenia zawodowego i ustawicznego w celu podniesienia jakości szkolnictwa zawodowego i dostosowania do potrzeb rynku pracy na terenie powiatu myślenickiego i Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego. Ponadto Powiat poprzez Powiatowy Urząd Pracy we współpracy ze Stowarzyszeniem Oświatowym „REJ” na Rzecz Pomocy Rozwoju Szkolnictwa Zawodowego zapewnia możliwość odbycia stażu zawodowego dla minimum 10 absolwentów szkoły zawodowej w danym roku.

(dowód: akta kontroli str. 185, 292-293)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Powiatu w zakresie oddziaływania projektu na potrzeby grupy docelowej.

³³ <http://www.edu.myslenicki.pl>

³⁴ <http://www.myslenicki.pl/projekt.l>

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁵ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

W związku z brakiem uwag do kontrolowanej działalności i wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, dnia 13 lipca 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor

Kontroler

Katarzyna Bielańska
Specjalista kontroli państwowej

³⁵ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.